

METRALLA

PERIÓDIC D' UNIO CATALANA

Dels treballs publicats, en serán únicament responsables els seus autors.
No's retornan els originals.

Administració: Carrer de Tallers, 18

← SURT EL DIVENDRES →

5 cèntims

CATALANS:

Es després de pensarho molt que decidim publicar aquest periódic.

Nosaltres, que hem fet sempre per Catalunya tot quant ens ha estat possible, ens trobem fonament apesarat per l'estat tristíssim del Catalanisme.

Quan, anys enrera, predicavem en el mitin, en la premsa, en totes parts l'unió dels catalans prescindint d'ideals polítics, socials y religiosos de tota mena pera constituir tots junts la gran forsa lliberadora de la Patria, no crèiem pas que tan aviat haguessim de veure realisada aquesta esperança que prengué cos ab el moviment de Solidaritat Catalana.

¡Com bategà d'alegria'l nostre cor de catalans al veure que les persecucions, els exils, els empresonaments no havien sigut estérils!

Peró, ¡trist es haver de confessarho, germans!; aquell principi de triomf, aquella arma que podia salvarnos, aquella unió que podia redimir la Patria, ¡fou flor d'un dia!!

Minada la Solidaritat per l'esperit partitista havia d'acabar fatalment disgregantse.

Y, en efecte, avui estem dividits. Ja ningú parla de solidaritat, d'unió. Ens han dividit. S'ha fet creure al poble que anant dividits, que tirant els uns per la dreta y per l'esquerra els altres, Catalunya hi guanyaria, y els que sempre hem predicat l'amor, la germanor entre'ls catalans, l'unió com á únic medi pera assolir els nostres ideals de llibertat, d'autonomia, hem hagut de retirar-nos á casa esperant pacientment que passés aquest engegament y que la llum se fes en els esperits.

Ab resignació musulmana'ns hem assegut al llindar de la porta creient que, com diu el proverbi moro, passaria'l cadavre de l'enemic,

Inútil esperar! Lo que passa es el triomf de tot lo anticatalà: es el lerrouisme arrossegant, triomfant, parracs de dignitat catalana: es el centralisme lluint, com á trofeus de victoria, actés de diputat y regidor que tractantse de

L' UNIO FA LA FORSA
ABANS ARA

EL CHULO. — Ridiez; no hay quién pueda con eso...

En MAURA y en CANALEJAS. — Muy bien chico! Asi, por separado, nada es tan fácil. ¡Viva España!

Catalunya pera catalans haurien d'esser. Lo que passa son dos estols de catalans, uns dits de la dreta y els altres de l'esquerra, combatentse en nom de Catalunya y de la llibertat de Catalunya. Lo que passa es l'espectacle llastimós d'un poble dividit en dos partits que lluiten entre sí en lloc de complir el dever patriótic d'ajuntarse pera combatre á l'enemic de tots.

Davant de tan trista situació, nosaltres hem sentit fort desitg d'alsarnos del llindar de la porta y, llensantnos entre'ls catalans que tan malament entenen els devers de tals, predicarlos, com anys

enrera, l'unió de tots, prescindint momentàniament d'ideals socials, religiosos y polítics pera lluitar tots junts pera la consecució de l'augusta llibertat de la Patria.

Es precis pera'l bé de Catalunya que uns ó altres la fassin aquesta feina d'unió, y aquests uns ó altres, si se'ns ajuda, serem nosaltres.

PUNTUALISANT

Pecariem d'insincers si no fessim constar d'una manera palesa les nostres opinions particulars.

La missió de METRALLA, com se diu en diferents llocs d'aquest nombre, es la d'unir els catalans pera escombrar de casa la maura que s'hi ha posat.

Una vegada aixó aconseguit, y s'aconseguirà si'ls catalans tots saben posar per demunt de les seves opinions particulars tant en lo polític, lo social y religiós, l'amor á la vida de Catalunya, nosaltres, obeint als nostres sentiments, portarem els nostres esforços y els nostres entusiasmes á la causa de la Democracia y de la República.

Estimem á la República, estimem á la Democracia. Es més: suscribim gustosos el programa de l'Esquerra Catalana, y no com a finalitat, sinó com á medi d'arribar més enllà en el camí de la lliberació humana.

En les lluites econòmiques, en les lluites entre'l capital y el treball, col·laborarem ardidament pera la reorganización del proleta-

riat pera que'l dia de demà pugui plantar cara a l'egoisme patronal sense que'ls seus estómacs y els dels seus fills y l'industria en general se'n ressentin com ara passa desgraciadament.

Però, avui per avui, entenem que com a catalans tenim una *qüestió previa* a resoldre: la qüestió d'apoderarnos del govern interior de Catalunya; y aquesta es una qüestió que no la pot ni deu resoldre una fracció determinada, sinó tots els catalans moguts per les aspiracions d'una Catalunya próspera, digna y rica sense orgull. Lo primer es viure, y per la vida de Catalunya la mateixa obligació tenen de treballarhi els de la dreta que'ls de l'esquerra.

Una vegada la vida de Catalunya assegurada, en les avensades de l'exèrcit democràtic hi trobareu sempre'ls irreductibles nacionalistes de METRALLA.

Que consti així a fi d'evitar malévolos interpretacions.

A TOTS

L'hora de la reflexió es arribada, amics. Ja tots toquem els tristos resultats de tantes divisions, y després de la disbauxa, la reflexió truca a la porta.

Reflexionem, doncs.

Més poderosos l'amor propi y l'entusiasme per coses que en els pobles no seran mai definitives, els catalans s'han oblidat, en mala hora, de que la Patria necessitava de l'esforç de tots pera redimirse.

La divisió en dreta y esquerra ha donat, a Barcelona, el trist y vergonyós resultat de veure'l cap y casal de Catalunya en mans dels enemics declarats de les reivindicacions patries. A Barcelona mateix, y en molts districtes catalans, la divisió ha donat la representació parlamentaria als seculars enemics de tot lo català.

Es hora de reflexió y esmena. Les mateixes causes produeixen, en igualtat de circumstancies, els mateixos efectes, y empenyarnos en seguir dividits mentres hi hagi l'enemic a casa, es empenyarnos en que segueixi ell sent l'amo de Catalunya.

Acabem ab les divisions, però sense negar ningú de les seves conviccions, car aquestes seran necessaries a la Patria quan l'enemic estigui foragitat.

Tinguem dreta y esquerra aleshores, perquè serà arribada l'hora oportuna de preguntar a Catalunya'l seu parer en lo referent a política, religió y sociologia.

Però ara, res de dretes ni esquerres; res de separacions, de divisions, que Catalunya no necessita donar la seva opinió, religiosa, social, ni política. Lo que lo Patria necessita es sortir victoriosa de son enemic. Y aixó no's consegueix ab divisions, sinó ab unió.

Pera perdre, no cal lluitar; ni tant sols dividir-se cal. Ab estarse a casa n'hi ha prou.

Germans, l'experiencia'ns diu ben clarament que sols la forsa pot salvarnos y aquesta no la tindrem sense unió.

¿No sentiu, germans de la dreta y de la esquerra, el corc del reniordiment pels mals que heu fet a Catalunya ab les vostres renyines?

Penedius, penedius y salveula a Catalunya.

Si ha de vestir de blanc ó de vermell ja ho veureu després de la salvació.

JOAN LLORENS

Tu, catalanista de la dreta; tu, catalanista de l'esquerra; ¿no sentiu la rojor de la vergonya a la cara, al pensar que, a causa de les divisions, homes incultes é incivils, incapassos de regir un poblet de mala mort, son els que imposen a Barcelona llur voluntat despòtica y egoísta?

Ni blancs ni negres

N'hi ha que'ns volen fer ser negres, n'hi ha que'ns volen fer ser blancs; mes nosaltres, a la nostra! no'ns deixem posar entrebanes; blancs y negres al diable! siguem purs y clars y francs.

Som al punt de fe'una tria, cada hù que digui'l qu'es: el qui vulgui ser dels nostres que's decanti dels demés; serem pocs, però comptemnos; si som pocs, ja serem més.

Farán befa de nosaltres, d'ofegarnos provarán; però, ferms igual qu'un roure, les ventades passarán y dels cucs y de la farda encare'ns netejarán.

Més que avui troni y llampegui, pel demà no tinguem por: quan veiem una poncella ja sabem que ha d'esser flor; podem dir que tenim l'arbre quan tenim ja la llevor.

La llevó'es amor de patria, no sabem que'n sortirà; el color de brots y fulles pintarà com pintara; mes la soca y de la brancada será tot ben català.

Volen fernos blancs ó negres... que va errada aquesta gent! Com ens hem partit la taula, compartim el sentiment, y beguem per Catalunya y beguem pel temps vinent.

FRANCESC MATHEU

Desmentint an en Lerroux

La verdad en marcha

Els nostres llegidors ja se'n recordaran d'aixó de *La verdad en marcha*.

Era a *El Progreso*, que es lo mateix que dir a can Lerroux. Va durar molt temps la marxa de la *verdad* y, natural, tan marxar, tan marxar, are no saben hont ha anat a parar.

Sort que nosaltres ens hem donat pressa y la veritat, malgrat la seva marxa, ja torna a ser al seu lloc.

Va anar així la cosa.

El senyor Lerroux, en una conferencia que va donar a la «Casa del Pueblo» la nit del dia 18 de l'actual, va dir:

«Me está sucediendo lo que le pasaba hace veinte siglos a Diógenes, busco un hombre que dé la cara y no lo encuentro, sin duda porque todos los que me calumnian sólo tienen espaldas y no lo número de otra manera porque se me iría el pie sin querer. (Aplausos.)»

«De esos hombres aun no he encontrado uno solo que me provocase cara a cara, en la tribuna pública, para sostener lo que contra mí se ha dicho.»

Aixó no es cert; efecte d'alló de la marxa, saben? Y en Llorens no va voler comportar que la cosa passés y va decidir posar la veritat al seu lloc, cosa que va conseguir facilmente, dirigint al senyor Lerroux una carta, baix certificat, que va fer pública en la premsa. La carta deia com segueix:

«Barcelona, 20 d'Octubre de 1910.

Sr. D. Alexandre Lerroux García.

Present.

Molt senyor meu:

A la premsa d'ahir, y especialment a *Las Noticias* hi he llegit que vosté a la conferencia donada el vespre del dimars a la «Casa del Pueblo», havia afirmat que may ningú l'havia reptat a la tribuna pública.

No ignora vosté senyor Lerroux, que semblant afirmació es del tot inexacta, ja que jo de paraula, en un miting per vosté donat al café conegut per de «La Francesa», situat al carrer de Sant Joan de Malta de l'ex poble de Sant Martí de Provensals, vaig invitarlo a controvertir, sense que vosté acceptés. Després li he fet la mateixa invitació per escrit diferents vegades sense obtenir resposta; a més l'amic Pelegrí Llangort ha visitat y escrit a vosté varies vegades, obtenint sempre'l mateix resultat.

Deixar passar la manifestació de vosté sense protestarne, y sense posar les coses en son lloc degut, seria demostrar conformitat ab lo que vosté va dir, y tots els que en diferents ocasions hem reptat a vosté, apareixeriem de-

vant la opinió pública, com a homes gens amics de la veritat.

Així, doncs, en nom propi y de la redacció del periódic METRALLA, que apareixerà la setmana entrant, protesto de la seva manifestació, y li recordo, al ensem, que may ha acceptat cap de les invitacions a controversia que se li han formulat, reiterantli en aquesta ocasió el repte de sempre.

Com que ahir no'ns fou possible trobarlo a casa seva, hont anàrem a les onze del matí, ni parlar ab vosté a la «Casa del Pueblo» a les sis de la tarda, per estar ja donats en aquella hora tots els números, li faig per carta aquestes manifestacions que esperava ferli de paraula.

Havent sigut pública la seva afirmació, y volent que la resposta a n'ella també ho sigui, li anuncio que la present carta la publicarem en la premsa d'aquesta ciutat.

En espera de la seva resposta, li desitja salud son franc enemic.—Joan Llorens.»

Don Benigne Varela també ha volgut que la veritat quedés en son degut lloc y ha publicat en *El Debate* del dia 22 del mes que som la carta següent:

Madrid 21-10-10.

Sr. Director de *El Debate*.

Muy distinguido señor y compañero: El far-sante radical conocido por el nombre de Alejandro Lerroux ha mentido una vez más en Barcelona, contestando a los que reclamaban que explicase su conducta y su amistad sospechosa con el Gabinete que preside D. José Canalejas.

En la «Casa del Pueblo» de Barcelona, en un discurso donde pretendió sincerarse, preguntaba el otro día Lerroux:

«¿Dónde se hallan los que me calumnian? Yo no veo a nadie que dé la cara.»

¿Que ninguno dió la cara? Pues, y yo, ¿no lo desenmascaré puntualizando todas mis acusaciones decisivas en el libro intitulado *Los que conspiran contra el Rey*, del cual se hicieron dos ediciones en el mes de Junio?

En ese libro, yo, con mi firma, le acuso y le desenmascaro. Pero como los infelices seducidos por sus predicciones embusteras no pueden adquirir libros que cuestan una peseta, yo me propongo hacer en breve una edición gratuita de 50.000 ejemplares de mi obra *Los que conspiran contra el Rey*, ejemplares que serán repartidos gratuitamente en Barcelona entre los que oyeron a Lerroux decir que nadie le había dado la cara.

Deseando, señor Director, haga públicos estos renglones, ya que público fué también el reto de Lerroux, reitéro me su compañero y seguro servidor q. b. s. m., Benigno Varela.

S/c.. San Bernardo, 70, pral. izquierda.

La desorientació actual

Si l'anima catalana no estigués trempada al foc d'innúmeros desenganys, d'afanys infinits, d'immensos agravis, a bona fé que l'actual moment d'indecisió, fora més que suficient pera fer creure que es comensada la descomposició, l'enrunament de l'altiva torre que costant mitg segle d'esforços havien aixecat com a baluart inexpugnable de les nostres reivindicacions.

¿Qué passa a Barcelona? ¿Per qué's reflexa a tota Catalunya aquesta horrorosa confusió que fa somriure mefistofèlicament a nostres enemics, que creuen véurens ja en espantosa desbandada?

¿Podem donar aquest goig als miserables que per xuclar en nostres cossos esperen ab ansies mal dissimulades nostra total caiguda, sense que fins a l'arrel de nostres cabells hi pugi la rojor estigmática de la vergonya?

¿Es que podem donar per certa la versió de que ha fracassat la nostra causa?

Jo no ho vull creure.

Jo no hi creuré mentres escolti que a l'atravessar els orgullosos pins de les nostres montanyes el vent me parla encare ab aquell cayent catalanesc, ab aquells udols de protesta que recull una montanya y ab l'eco els envia a l'altra y un altre encare mes enllà...

Jo no hi creuré, mentres al rebotre en el rocam de nostres platjes senti les onades del Mediterrani, cantar un himne sublim de revolta y maledicció...

Jo no hi creuré, mentres en les mirades dels meus compatricis, els meus ulls hi trobin, quan els cerquin, llampecs de dignitat, raigs d'ira, brillor d'ansies no definides...

Jo no hi creuré, mentres les boques de verge de les nostres germanes de patria parlin en aquell mateix ubriagador llenguatge ab que m'acaronava la meva mare en els fugits jorns de la meva infantesa...

Jo no hi creuré, mentres en la volta blava

que'ns cubreix hi endevini en els ensomniats moments d'ilusió y esperansa l'arc de Sant Martí de nostra patria, compaginant en mágica gama de colors el sacrossant mot de «llibertat»...

No, no hi creuré, no hi podré creure mentres no se'm provi que tota la colectivitat catalana s'ha oblidat de lo que es y de lo que a si mateixa's deu...

Mentrestant, jo, impenitent optimista vull creure que l'actual moment d'indecisió no es més que un passatger atac de nervis; una plétora de vida que fa apareixer en condicions semipatològiques lo que no es res més que excés de vida.

Jo, en ares del meu óptim patriotisme, crec que lo d'avui passarà, com passa la febra; que aquest moment actual no es res més que excés de vida; que ab la *sangria* que l'enemic ha d'aplicarnos ens donarem compte, tart ó d'hora, de que no hem anat en lloc ab nostres infructuoses diferencies, y espero, temps a venir, el dia august, en que agermanats altra vegada, sense obeir més veu que la de ¡Catalans! combatrem y lluitarem per nostra patria, única y exclusiva mestressa dels nostres ideals, y guanyarem ¡oh sí, guanyarem!, per ella y no més que per ella.

Aixó passarà... passarà, n'estic segur, y altra vegada, per forsa, indefectiblement, se encausará'l nostre moviment; pels bramols del vent en els boscos, per l'irat geste d'ira dels catalans, pels cants feréstecs de les onades en nostres platjes y pels blaus ulls de nostres compatricies, avui, com sempre, hem de protestar...

¿En Maura... En Moret... En Canalejas?..

¿Qué hi fa?

Protestem... protestem...

SALVADOR GIBERT

Als "soi disant" radicals

METRALLA, germana d'aquella altra que feu desaparèixer el tristement célebre governador Crespo Azorin y fillola honrada de la digníssima *Tralla*, al comensar avui la tasca d'higienisació ciutadana y d'unió patriótica, se complau en endressarvos aquestes ratlles, de les quals procurarem treuren tots aquells adjectius encare que, justificats potser, vos puguin molestar.

Nosaltres que ni are ni mai hem cedit a ningú en amor a la Democràcia, nosaltres que arreu hont hi hem aixecat una tribuna hi hem també cedit un lloc al adversari, nosaltres que hem buscat la polémica, la discussió noble y enlairada y per tal objecte hem entrat a casa l'enemic pera invitarlo a sostindre front a front y de cara al poble les seves apreciacions respecte als ideals lliberadors del Nacionalisme, nosaltres, doncs, ens creiem ab dret suficient pera interpel·larvos, y aixó es lo que anem a fer.

¿Ab quin dret us anomenau radicals?

¿En quin programa teniu estampades, concretades vostres aspiracions?

¿En quins actes, en quines ocasions heu donat proves de vostre radicalisme democràtic?

—¿Els fets de Juliol dieu? Ah! nol, aquells fets no foren obra vostra, y la prova irrefutable la tenim en que cap dels vostres capítosts donà la cara en aquells jorns de perill, y ¡rara coincidència! dels cinc ciutadans que fusellaren a Montjuic, a excepció del policia, no n'hi havia cap que perteneixés al vostre partit.

Que entre vosaltres hi ha qui sent de debó la República y homes disposats a morir per ella, ¡qui ho dupta!; però cregueuho, els que us dirigeixen y els que us representen tenen tant de radicals com en Maura y en Canalejas de republicans.

Vosaltres us enorgulliu de tindre un quefe, l que seguiu ab tant fanatisme, tant a ulls cecs, que ni sisquera us adoneu de que us tracta com a un remat de xays; en vosaltres la disciplina s'ha convertit en sumissió, en acatament a la voluntat despòtica d'un home que mai en la seva vida ha donat una sola prova del seu amor a la Llibertat.

¿Paraules? No, ciutadans, no, no son paraules: son veritats que no'ns refutaréu.

¿Voleu una prova de lo dit? Aquí va.

Quan se discutia la llei de Jurisdiccion s'Ilei que ha portat al desterro y a presiri a molts ciutadans, el vostre quefe, el quefe

del partit radical (?), ni la combaté ni voté en contra.

Aixó no ho negareu perquè es cert, tant cert com ho es que'l sol illumina.

En quines barricades, en quins llocs de perill l'heu vist al vostre caudillo?

¡Ah ciutadans! Tot el radicalisme del vostre quefe y dels seus capitosos no té més finalitat que'l radicalisme anticatalà.

En odiar a Catalunya, en arruinar Barcelona, en dividir a la massa proletària, en això si que es radical y ben radical el vostre quefe y el seu estat major, format casi tot ell per gent que ni en aquesta terra han nascut ni en aquesta terra volen morir.

Per aixó nosaltres que davant l'orgull foraster no'ns volem torcer, com diu el poeta, venim avui altra vegada a treballar per l'unió de tots els catalans pera fer de Catalunya una societat radicalment oposada a la manera de com voldrien que fos el vostre quefe y demés llograda política que desde la meseta'ns mana y... explota.

Us desitja salut y reflexió

EN MANELIC

PROU PACIENCIA

Si la causa de Catalunya no'ns costés sacrificis y penes, restariem a casa com fa temps venim fent, contemplant, encare que ab fonda tristesa, com se destrossen els fills d'una mateixa mare, com se bescanten é insulten germans ab germans ab una rabia que, si fossin lògics, l'haurien d'emplear combatent a l'enemic comú: al centralisme en general y al lerrouxisme en particular.

Peró ni'l nostre amor a Catalunya ni la nostra dignitat de catalans ens permeten restar un moment més en silenci.

Entenem que seria cobardia, que seria fins un crim de lesa patria que, veient el mal y sapiguent el remei, no sortissim altra vegada de casa, encare que sigui exposant-nos a mils perills y a noves persecucions, a proclamar ben alt el nostre criteri, l'únic, y ho sostenim y sostindrem al qui vulgui, que pot acabar ab les vergonyes presents y futures si se'ns escolta y se'ns até.

El nostre criteri, doncs, ES D'UNIÓ, D'UNIÓ Y D'UNIÓ, d'unió entre tots els catalans que tinguin vergonya, pera ensorrar, pera triturar aixó... del lerrouxisme, que no representa altra cosa que l'absolutisme centralista, la desorganització del proletariat, la

resclosa inclusiu pera l'adveniment de la República que diu defensar.

Es una qüestió de vida ó de mort. O's va plegats, units y compactes contra'l lerrouxisme, ó Barcelona va a la ruína, al des-credit, a la bancarrota a passos de gegant.

Prou vergonyes! Prou sofriments! Prou baixeses! No'n volgum sofrir més, catalans, perquè, de lo contrari, semblará que de aquesta terra fins n'ha desaparegut el sentit comú, l'honra y la dignitat ciutadanes.

Que ningú plegui banderes, que cap fracció renuncihi al seu particular modo de pensar; però mentres el lerrouxisme's presenti provocador y ab provabilitats de victòria, aixequem ben alta, ben dreta y ben sola per demunt de tots una sola bandera, la bandera de la Patria.

Aquest es el nostre criteri.

CARAGIRATS

Aquesta secció té per objecte donar a conèixer treballs d'aquells que s'han dit catalanistes mentres el fer de tals els donava y que després han fet traició als ideals que deyen defensar.

Comensem ab D. Xavier de Zengotita que actualment escriu a *El Progreso*. D'ell son els següents treballs:

DEL MEU CALAIX

La nostra cobardia

La gazeta dels gorilles, l'endarrerit *Progreso* pretén presentar com una cobardia nostra la suspensió inesperada del viatge a Valencia. Jo no vull pas discutir aquí si la darrera determinació presa pels senyors de la comissió organitzadora de la fustrada expedició fou una mida prudent ó un desacert, lo que si vull, es, fer present als imbécils redactors del citat diari que malgrat els entrebancs, METRALLA va anar a Valencia com hi anaren també molts altres entusiastes companys nostres. No som, cert, uns valerosos *almogavers* mes no'ns manca empro l'energia y l'interesa necessaries per dur a terme les més difícils empreses.

Si'l govern per boca del Sr. Ossorio feya dir als expedicionaris ho inconcebible desgavell! que no responia de lo que pogués passar y s'afanyava per altra part a desprovehirnos de tot alló indispensable pera afrontar un possible atac dels assassins que'ns menassaven, ¿qué'ns calia fer, aviem d'anar pot-ser, indefensos a deixans assassinar per la bretolada *blasco-lerrouxista*?

Si, fa bé *El Progreso* en considerar als lerrouxians y als blasquistes més valents que'ls solidaris car nosaltres estém totalment mancats d'aquella valentia que's necessita per preparar

emboscades y cometre assassinats a traició en la fosca de la nit...

(Del n.º 21 de *Metrala*, corresponent al 5 de Juliol 1908)

Lo inconcebible

L'esperit d'un lerrouxià es un cahos de contradiccions.

No hi há en éll res que signifiqui equilibri mental, reflexió ni serenitat. Parléu ab un d'aquests sers llastimosos y prompte os convencereu del seu migrat intelet; les seves opinions, les seves paraules, els seus fets, tot es un enorme embull, un veritable desconcert. No cal pas doncs tindre una gran inactiva per criticar a una gent així. Quan volgueu combatre en el terreny de la discussió no teniu mes qu'establir llurs propies afirmacions.

Veyemho sinó en un dels principals punts de la nostra divergencia: Els anti-solidaris ó mellor dit els lerrouxians, donen com a rahó del odi que tenen a la Solidaritat el fet de que formin també part de aquesta, els carlins, aquells que en unes guerres que ja han passat a l'Historia feren mil barbaritats.

Acceptem que'ls carlins, foren selvatges, mes qui son, digueume, ¿qui son els lerrouxians pera poguer retreure la històrica brutalitat dels carlins, élls els veritables brutals, els moders assassins, els eters atropelladors del dret, els fuselladors nocturns de ciutadans honrats?

Y la criminalitat dels lerrouxians no es pas d'un altre temps com ho es la dels carlins, sinó qu'es actual, es d'are y no poden disculparsen...

¡Ah, els desconcertats, els llastimosos lerrouxians, quantes enormitats diuen. quantes barbaritats cometen en llur inconcebible deliri de fanàtics! — Zengowisky. (1)

(Del n.º 20 de *Metrala*, corresponent al 28 de Juny 1907)

(1) Zengowisky es el pseudònim que usava D. Xavier de Zengotita pera escriure a *Metrala*.

ELS LERROUXISTES A L'AJUNTAMENT

Es temps perdut, ciutadans, protestar de l'ignominia perpetrada per la majoria de l'Ajuntament en la qüestió Lamotte-San José.

El San José madrileny será'l director de la Banda Municipal.

En Lerroux ho mana, y davant del seu *orden y mando* Barcelona, la ciutat primera de la península ibérica, el cap y casal de Catalunya, la perla del Mediterrà, haurá de ajupirse y callar... callar y resignarse com sempre... com sempre.

Quan els pobles s'abandonen, quan l'esperit jueu sobrepuja l'amor a la propia dignitat catalana, quan els fills de la terra en

hores en les quals está en perill la seva dignitat y la seva hisenda, deserten enfront l'enemic comú, l'enemic de la Ciutat y de la Patria, pera anar a barallarse ells ab ells, quan un poble ha perdut així la noció de la seva vida y de la seva honra, es lògic que'l tirá li blavegi l'esquena a cops de fuet.

Barcelona, per culpa dels seus fills, viu dessota la tiranía d'un despota que paga nostra hospitalitat escupint a plé sol al rostre de Catalunya.

El tirá'ns tracta com a un poble d'eunucs.

De les vostres protestes, músics eminents, orfeons, societats culturals, compositors, artistes y gent honrada, se'n riu l'amo, se'n riu y fins hi gosa atropellantvos y atropellant la raó, l'equitat y la justícia d'un poble honrat.

No vos escarrasseu, doncs, posant de manifest la... despreocupació de certs homes, perquè res conseguireu.

Els vint y vuit individus que fan de regidors anomenantse radicals tenen darrera d'ells unes democràtiques estacues que caurien demunt les seves esquenes d'esclau així que l'exsargento (avui amo de Barcelona) compregués que algun d'aquells vint y vuit se permet tindre criteri propi.

Y davant d'aquest *argument* molt democràtic aquells individus votarán lo que'l seu amo y senyor els imposi.

Y el seu amo no ho vol que la plassa de director de la Banda sigui per un català, encare que aquest sigui un mestre tant eminent com en Lamotte, proposat per un Jurat nomenat per la propia majoria que are'l rebutja.

L'amo mana que passant per demunt de tot sigui en San José el director de la Banda, y ho será pesi a Barcelona, pesi als músics y artistes y pesi als vint regidors de les minories que are, com sempre, passarán per aquesta nova imposició, sense abandonar un lloc que ja haurien hagut d'abandonar quan la qüestió de l'indecent despilfarro del viatge a l'Argentina.

La gent lerrouxista ho infecta casi tot. Si l'esperit públic no's redressa, Barcelona será una menjadora de forasters desagrats y la Casa Comunal un hospici de lerrouxistes.

Les solucions pera acabar ab aquestes vergonyes entenem honradament que son les següents:

1.ª Deixarse per uns quants anys de dretes y esquerres per lo que a l'administració municipal se refereix, doncs ja's veu el resultat vergonyós a que'ns han portat les divisions.

2.ª Retirarse del Municipi els vint regidors de les minories, deixant sols als vint y vuit pera que acabin d'engreixarse y de... acreditar-se.

Si així se fa, demostrarem al mon que a Barcelona encare hi ha vergonya.

Les mides proposades, sobretot la segona, comprenem que son radicals en extrem, però també es en extrem radical la despreocupació de certs subjectes, afront y escarni del poble que'ls tolera.

JOAQUIM BABOT Y MONTSENY

El nostre folletó

Avui comensem la publicació de la obra de D. Joan Cortada, «Cataluña y los Catalanes», donada a llum l'any 1860 é injustament oblidada.

Nosaltres no hem de fer l'elogi d'una obra que ha merescut el de distingits escriptors catalanistes. Ab ella, com diu el senyor Moliné y Brasés, D. Joan Cortada tingué la primera visió del problema que anys després havia de remoure tota Catalunya y esser la preocupació principal dels governants espanyols.

AL PROLETARIAT CATALÀ

Les vagues actuals han posat de manifest una vegada més la pobre organització del proletariat català.

tañas, hay más tierra de la que parece cuando solo se considera su extensión plana. En las inmediaciones del mar su clima es muy templado, tierra adentro lo es menos, y en las alturas es frío y aun fríasimo, viniendo de aquí que en ella se den los frutos de los países helados, y los de países muy calientes. De aquí la variedad asombrosa de sus productos, que bastan para satisfacer el paladar más exigente. Los cereales que en ella se cosechan no son suficientes para el consumo de sus habitantes; mas cuando esté terminada la obra del canal de Urgel, las llanuras de ese territorio, que por falta de riego es en muchos años improductivo, remediarán esa penuria. La exportación de frutos es en Cataluña grande, y puede calificarse de inmensa con respecto al vino, cuya abundancia y variedad es asombrosa. Al lado de los vinos espirituosos y negros del Priorato, figuran los dorados y riquísimos de la costa; los secos del campo de Villanueva y Vendrell, excelentes para transportar a Ultramar, los dulces y melosos de mil otros puntos, entre los cuales gozan de reputación muy justa el moscatel de Valls, la malvasía de Sitjes, y los riquísimos del Ampurdán en la provincia de Gerona, abundante también en aceite, en castañas y pinos, que hacia Santa Coloma de Farnés son en gran número, y de excelentes calidades. En la producción del vino es en donde mas lucen la laboriosidad y el carácter emprendedor de los habitantes, que venciendo grandes obstáculos, y torzando digámoslo así a la naturaleza, han plantado la vid en los más encumbrados vericuetos, agujereando muchas veces la roca para

CATALUÑA Y LOS CATALANES

¿Qué es Cataluña? ¿Qué somos los catalanes? ¿Qué papel representamos en la familia española?

Muchas veces nos hemos hecho estas tres preguntas, y allá para nuestros adentros hemos contestado a ellas. Quizás hubieramos quedado satisfechos con esto, si el vernos un día y otro día mal conocidos, mal juzgados, y mal tratados en periódicos y en discursos hablados, no se hubiesen ofendido nuestro amor patrio, y nuestro amor propio. Por ello, pues, queremos contestar a esas preguntas de manera que nos oigan aquellos que nos han juzgado sin conocernos, sin oírnos, y sin mas datos que algunas ideas y opiniones concebidas y formadas a priori, y a las cuales es preciso acomodar cuanto de nosotros se dice.

No tratamos de engolfarnos en profundidades filosóficas, y menos todavía de sondar los abismos

La lluita homèrica que están sostenint els metal·lúrgics en defensa d'una demanda tant justa com la rebaixa d'una hora de treball ens ensenya que ja seria hora de que l'obrer català atengués d'una manera seriosa a la seva organització que podria devindre invencible en el dia de demà.

Fa pocs dies que un redactor de *La Humanité* de París ens preguntava ahont era la *Maison du Peuple*, y nosaltres, avergonyits, li havíem de respondre que a Barcelona no existia la *Casa del Poble*, y al objectarnos que a n'ell li havien assegurat que sí que existia, ens veíem obligats a explicar-li que la tal *Casa del Pueblo* era un centre polític, un lloc ahont s'hi fan regidors y diputats a senyors propietaris y burgesos, una barricada desde ahont s'ofen y's combat l'Autonomia integral de Catalunya, un lloc del que n'es fundador y amo un senyor andalús que fa negocis ab els capitalistes francesos y anglesos, però de cap manera una *Casa del Poble* com la de París, Brusselles, Madrid, etc., etc., cases totes fundades per l'esfors del proletariat, cases que son a la vegada banc, refugi y tribuna pels desheretats.

Y aixó es vergonyós per Barcelona, ciutat eminentment industrial.

Per sostindre una vaga ab provabilitats d'èxit requereix a la nostra ciutat un sacrifici incalculable per part dels proletaris.

Avui les vagues se sostenen en perjudici dels estòmacs dels vaguistes y, lo que es pitjor, en perjudici dels estòmacs dels seus fills, sers que en els albors de la seva vida ja han de tastar la fel de les injustícies socials, y en benefici solament de les Caixes de Préstams avui, demà pels farmacéutics y demà passat pels bagulaires.

La classe patronal ho veu tot aixó, y com que ella dina y sopa, s'alimenta y's diverteix com abans, diu ab aire satisfet tot saborejant la bona breva: *deixeu-los fer, quan la fam apreti capitularán.*

Y aixó s'ha d'acabar.

¿Cóm?

La setmana entrant en parlarem.

PELEGRÍ LLANGORT

METRALLADES

En Vinaixa, l'honorable exregidor de Valencia, ha col·locat a la menjadora municipal a un germà, un cunyat, un fill o fillastre, y are aviat hi col·locarà a la seva senyora pera fer de llevadora.

No sabem si ha demanat una subvenció pel gat y el gos, que tot podria ser, perque han de saber senyores que l'Ajuntament també subvenciona a gats y gossos.

Y, ab tot y aixó, no podem acabar ab les rates.

Si en Cosme Vidal (a) Josep Aladern y (bis a) *Kosmófilo* actués de regionalista o de catalanista com temps enrera, li preguntariem si la paraula *barrut* es ben acadèmica pera aplicarla als que bescanten lo mateix que ahir defensaven.

Parla l'emancipado.

Nadie me ha retado en la tribuna pública.

Yo... pido la palabra—respon una veu.

Y l'emancipado, en lloc de dir que suba, fa el sord, y's posa a parlar de que ja es ric y de que ha arribat a l'emancipació definitiva.

¡Visca la barra!

Dijous apareixerà el primer nombre de un periòdic titulat *Rebelión*.

No creyem en la rebeldía d'una gent que a hores d'are encare aclama com a quefe a un revolucionari verbalista y demòcrata ful com l'emancipado D. Alejandro.

Aixó de ser regidor de Barcelona deu donar molt, perque hem conegut perdulari

que abans tirava del *sable*, vivia a fiado y havia de quebrar, y desde que fa de regidor la *habilla*, gasta cotxe a tot drap y porta quartos al Crèdit. Y lo bo es que ningú sab de lo que fa, ni quin negoci explota.

Res... que la Casa Gran va resultant una verdadera *Corte de los milagros*.

La J. de l'U. F. N. R. ja ha nomenat junta.

Are lo que's desitgem son moltes ganes de treballar y no de jugar a comissions y a comités, a juntes y juntetes.

Braó, empena, lluita, abnegació y molt esperit de sacrifici.

De lo contrari, tot será foc d'encenalls.

Companys de ¡Cu-Cut!

¿No podriau suspendre en benefici de la germanor catalana la vostra campanya virulenta contra l'esquerra catalana y els seus homes, campanya que solzament contribueix a enfondir divisions entre la gran familia catalana?

Tots els nacionalistes vos ho agrairíem, y Catalunya també.

Don Toribio no vol *sacar*... la plata.

Don Toribio *ritorna* a América convenut de que l'*Alejandro* el feu diputat, no pels seus mèrits personals, sinó per creure que ab ell havia descobert un altre *cavall blanc*.

Peró'l Dr. Sánchez Beltran de Guevara no bada, ab tot y dirse D. Toribio.

Que vagin aprenent els badocs indígenes.

L'excolaborador de *Metrala* en Xavier de Zengotita, professor de llengües vives y mortes, s'ha fet lerrouxista.

Ens n'alegrem. Així no haurem de perdre més temps corretgintli les faltes gramaticals, de sintaxis y d'ortografia, de les quals n'estaven curulls els seus articlets escrits sobre paper fi, finíssim, y perfumat com el tocador d'aquella *mademoiselle* que ensenyava an en Xavierito la llengua francesa.

Per fi, D. J. Jorge Vinaixa s'ha imposat als vint y vuit regidors y va a Valencia en representació de Barcelona.

Ni D. Jorge podia arribar a més ni Barcelona a menys.

¿Ens volem dir, senyors de les minories, quin paper representeu en el Municipi?

¿No valdria més que deixessiu sols als vint y vuit?

¿No veyeu que ab vosaltres o sense vosaltres farán lo que'ls hi dongui la gana?

Doncs ¿per qué no vos retireu d'una vegada?

Vosaltres representeu l'inmensa majoria del cens electoral, la majoria absoluta dels catalans y barcelonins, y no es just ni digne que vos deixeu afrontar y humiliar pels representats del forasterisme, enemic de Barcelona y de Catalunya.

Som al *Congreso de los diputados*.

L'Emiliano:—*Pido que se traiga al Parlamento el proceso Ferrer.*

Nosaltres:—Ja es mort en Ferrer; ja es mort.

¿Encare no estás content?

La República de Portugal s'afiansa y's consolida.

¿Quin dia ho podrem dir de Xauxa?

Avui fos y demà festa.

Lo que passà ahir a l'Ajuntament es una vergonya inmensa que ha d'acabar si es que a Barcelona encare queda algú digne.

En parlarem la vinent setmana.

NOVES

L'eminent poeta, el fervent catalanista D. Angel Guimerà acaba d'obtindre un nou triomf ab la seva «Andrònica», estrenada al Principal.

No cal dir quant ens en felicitem per ell y per Catalunya.

Dintre pocs dies veurà la llum pública'l primer nombre d'un quinzinari nacionalista titulat *Avant*.

Avant companys y per molts anys.

El dia 13 del vinent Novembre s'inaugurarà'l monument erigit al gran ciutadà en Bartomeu Robert.

L'Aplec celebrat a Lleida per l'U. F. N. R. ha constituït un verdader èxit.

Ens en felicitem y felicitem als seus organitzadors.

En la Lliga Regionalista continuen les conferencies contra's desgraciats pressupostos den Cobián, vegentse totes elles molt concorregudes.

La próxima, que será demà dissabte, anirà a càrrec de D. Lluís Sedó, y la del vinent divendres la darà D. Joaquim Arumí.

Està en preparació un miting d'Unió Catalana a Arenys de Mar.

Hi pendrán part elements del nostre periòdic.

Mercés a les gestions den Pere Corominas han sigut posats en llibertat dos joves que foren detinguts per vendre unes làmines alusives al fusellament den Ferrer.

Per excés d'original hem hagut de retirar, ja compost, el primer article d'una serie titulada «Catalunya Inventora». Anirà la setmana entrant.

A l'hora de tancar la present edició, D. Alexandre Lerroux y Garcia encare no ha contestat al repte que li llessa públicament el nostre director D. Joan Llorens.

La Redacció y Administració d'aquest periòdic no tenen res que veure ab la Redacció y Administració de la desapareguda METRALLA, malgrat redactar y col·laborar en el nostre setmanari alguns dels redactors y els iniciadors de la mentada METRALLA.

Imp. ABADAL-Tallers, 18, Barcelona

de la política: lo primero es impropio de un opúsculo, lo segundo nos llevaría a un terreno muy escabroso y resbaladizo, por más que parezca muy llano y seguro, a juzgar por la muchedumbre de hombres que se arrojan a él con una confianza igual a su ignorancia. Queremos hablar muy sencillamente a fin de que nos comprendan todos, que no tratamos de lucir galas oratorias, ni de deslumbrar con bellezas de forma.

Tampoco es nuestro ánimo ofender ni zaherir a nadie porque ni está en nuestro carácter, ni queremos malograr la bondad de nuestra causa defendiéndola con acedia. *E' preclara virtù vantar la patria*, dice un poeta italiano, y tiene razón; mas para hacerlo no hay necesidad de vituperar a nadie; la alabanza de lo propio no se funda en la depresión de lo ajeno: cabe muy bien lo primero sin un ápice de lo segundo. De los hechos narrados con verdad y sencillez nacen la alabanza y el vituperio respectivos; el lector compara, y atribuye la una o el otro al que en realidad lo merece.

Más lejos estamos todavía de encender malas pasiones, despertar recuerdos, avivar animosidades extinguidas: todo esto o no conduciría a nada, o causaría daño. Somos catalanes y nos gloriamos de ello; de la misma manera que un francés tiene orgullo en ser francés, y un inglés no dejaría de serlo por todo lo del mundo; esto al fin es amor a la patria, virtud de muchos quilates y fuerza motriz para grandes hechos. Mas este amor a la patria no supone odio ni enemistad hacia las tierras que no son patria nuestra; ni aún indirectamente se traslucirán en este escrito semejantes pasiones.

Si para sincerarnos hemos de hacer mención de agravios no los citaremos como tales; será preciso referirlos, más de seguro lo hemos de hacer sin acrimonia en la intención, ni en el lenguaje. El amor a la patria no ha de suscitar contra nosotros ni un adversario, ni dar ocasión a una queja, y si por mal de la flaqueza humana llegáramos a faltar al más esquisito comedimiento, de ignorancia podremos haber pecado, de malicia nunca.

Terminaremos esta introducción diciendo que no nos hemos propuesto escribir un libro, sino redactar y ordenar unos apuntes sueltos, que beneficiados por quien sepa más que nosotros, pueden acaso producir una obrita de algun mérito. Ojalá haya quien se dedique a ejecutarlo para gloria del bello país que nos cuenta entre sus hijos.

¿Qué es Cataluña?

Comprendiendo en este nombre las cuatro provincias de Gerona, Barcelona, Tarragona y Lérida, en que hoy está oficialmente dividido el Principado de Cataluña, se halla esta tierra encerrada entre los Pirineos, Aragón, Valencia y el Mediterráneo. El Pirineo la separa de Francia, con la cual está desde muchos siglos en íntimas relaciones, unas veces de guerra, otras de amistad, de comercio y de costumbres. Y aun hubo tiempo en que salvando esa muralla se metió por Francia tierra adentro, y poseyó allí dilatados territorios. La extensión de Cataluña es poca; más como el terreno es sumamente quebrado, y casi todo él está cuajado de mon-